

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

औरंगाबाद जिल्हा

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई,

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा

सांख्यिक व आर्थिक

समालोचन

औरंगाबाद जिल्हा

१९९० - ९१

व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन,

मुंबई

I

"फक्त कार्यालयीन उपयोग करिता"

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : औरंगाबाद

सन १९९० - ९१

अनुक्रमिका

क्र. विषय	पृष्ठ क्रमांक
I दृष्टिक्षेपात जिल्हा	एक ते पाच
II भाग - १	
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २४
III भाग - २	
जिल्हा सांख्यिकी गोष्टावारा (विविध साहित्याचे सांख्यिकीय तक्ते)	
१) क्षेत्राफळ आणि लोकसंख्या	
१.१ १९८१च्या जनगणनेनुसार तालुका निहाय क्षेत्राफळ लोकसंख्या.	१ ते ३
१.२ १९६१ फासूनच्या लोकसंख्ये मधील दबावाचे फरक	३ ते ४
१.३ १९८१च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या, गटानुसार गावाचे तालुका निहाय वर्गीकरण.	५
१.४ १९८१च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या, गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण.	६
१.५ १९८१च्या जनगणनेनुसार काम करणाऱ्यांचे वर्गीकरण	७ ते ८
१.६ अ) १९८१च्या जनगणनेनुसार वयोगटानुसार वर्गीकरण ब) १९८१च्या जनगणनेनुसार धर्मानुसार वर्गीकरण.	९
१.७ १९८१च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित व नवबौध्द यांची आकडेवारी.	१० ते ११
१.८ भांडी/छपरे यासाठी वापरलेल्या साहित्यानुसार धाराचे वर्गीकरण १९८१च्या जनगणने प्रमाणे.	१२ ते १३
१.९ कुटूंबाचा आकार व राहत्या घरांच्या यादीच्या स्थितीनुसार नागरी/ग्रामीण क्षेत्रातील कुटूंबाचे वर्गीकरण १९८१च्या जनगणनेनुसार.	१४ ते १५
१.१० १९८१च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील अपंगतेनुसार अपंगाची संख्या	१६
१.११ १९८१च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील व्यंगाचे वर्गीकरण व त्याचा वापर.	१७

१	२	३
---	---	---

: ३ : हवामान

३.१	जिल्ह्यांतील निवडक केंद्रांतील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य १८०१९	
३.२	जिल्ह्यांतील निवडक केंद्रांतील कमाल व किमान तपमान	३१

: ३ : कृषी

३.१	जमीनीचा वापर	२१ ते २४
३.२	तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	२५ ते ३०
३.३	जिल्ह्यांतील मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	३१
३.४	जिल्ह्यांतील विविध साधनांनी ओलीता खालील असलेले तालुकावार क्षेत्र.	३२
३.५	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र	३३ ते ३६
३.६	अ) तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी.	३७
३.६	ब) कुमनलीका, हातपंप आणि विद्युत पंप.	३८
३.७	विहिरी खोरीज लघु पाट बंधाऱ्यांची कामे	३९
३.८	मोठे व मध्यम पाट बंधाऱे प्रकल्प.	४० ते ४१
३.९	१९८५-८६ च्या कृषी गणनेनुसार जिल्ह्यांतील वहित धारण जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलीताखाली असलेली वहित धारण जमीन आणि ओलीता खालील निव्वळ क्षेत्र व वृद्धिचा प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमीनीची संख्या.	४२ ते ४३
३.१०	१९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे जिल्ह्यांतील तालुका निहाय कृषी विषयक अवजारे.	४४
३.११	जिल्ह्यांतील दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सडूष्य परिस्थितीची माहिती.	४५
३.१२	जिल्ह्यांतील टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठिण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्या बाबत माहिती.	४६ ते ४७

: ४ : पशुसंवर्धन वने व मत्स्य व्यवसाय

४.१	१९८७च्या पशु गणने प्रमाणे जिल्ह्यांतील तालुका निहाय पशुधन	४८ ते ५१
४.२	जिल्ह्यांतील तालुकावार पशुवैद्यकिय संस्थांची आकडेवारी.	५२ ते ५३
४.३	रोगांच्या प्रकारानुसार जिल्ह्यांतील पशुच्या मृत्यूची संख्या.	५४
४.३	अ) विविध पशुवैद्यकिय संस्थांचे कार्य.	५५
४.४	जिल्ह्यांतील मान्यता प्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची तालुका निहाय संख्या.	५६
४.५	जिल्ह्यांतील वन क्षेत्र.	५७
४.६	जिल्ह्यांतील मुख्य व गौण वन उत्पादने.	५८
४.७	जिल्ह्यांतील भूजल मत्स्य व्यवसाय.	५९

: ५ :- रोजगार उद्योग - खा.पि.ज. व. बिज. :-

५. १	जिल्ह्यांतील कारखाण्यातील कामगारांची दैनिक संख्या.	६० ते ६५
५. २	जिल्ह्यांतील चालू कारखाण्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण.	६६ ते ६७
५. ३	जिल्ह्यांतील कामांच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखाण्याचे वर्गीकरण.	६८ ते ६९
५. ४	जिल्ह्यांतील उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी.	७०
५. ५	जिल्ह्यांतील रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी.	७१ ते ७२
५. ६	औरंगाबाद विभागातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम.	७३
५. ७	जिल्ह्यांतील १९८८ च्या कर्मचारी गणनेनुसार कर्मचा-यांची संख्या.	७४
५. ८	जिल्ह्यांतील निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार.	७५
५. ९	जिल्ह्यांतील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या.	७६
५. १०	जिल्ह्यांतील विजेचा वापर.	७७
५. ११	आर्थिक गणना १९८० प्रमाणे बिगर कृषि आस्थापना (आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह)	७८
५. १२	प्रमुखा उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्व साधारणपणे नेहमी कामकरणा-या कामगारांची संख्या.	७९
५. १३	१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्ह्यांतील महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या.	८०
५. १४	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्ह्यांतील महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या.	८१
५. १५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट, एकत्र धरून).	८२
५. १६	प्रमुखा उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या.	८३
५. १७	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी कामकरणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८४
५. १८	१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्ह्यांतील धाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी कामकरणा-या कामगारांचे संख्येचे आकारमान गटानुसार संख्या.	८५
५. १९	१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्ह्यांतील सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी कामकरणा-या कामगारांचे आकारमानानुसार संख्या.	८६
५. २०	१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी कामकरणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८७

१	२	३
: ६ : सहकार		
६.१	विविधा प्रकारच्या सहकारी संस्था.	८८ ते ८९
६.२	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती.	९०
६.३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गा प्रमाणे वर्गवारी.	९१
६.४	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य	९२
६.५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य.	९३ ते ९४
६.६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य.	९५ ते ९६
६.७	जिल्ह्यातील लक्ष्मण संस्थांचे कार्य.	९७ ते ९८
६.८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांची दिलेले पिक कर्जे	९९
६.९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेले पिक कर्जे	१००
६.१०	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	१०१
६.११	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य.	१०२
६.१२	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि पणान संस्थांचे कार्य.	१०३ ते १०४
६.१३	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य.	१०४
६.१४	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्त्वाचे कार्य.	१०६
६.१५	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती.	१०७ ते १०८
६.१६	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेले कर्जे.	११०
: ७ : वैद्यकिय व आरोग्य सेवा :		
७.१	जिल्ह्यातील सार्वजनिक व अर्धा सार्वजनिक संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकिय सुविधांची तालुकावार माहिती.	१११
७.२	जिल्ह्यातील नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या.	११२ ते ११३
७.३	जिल्ह्यातील विविध कारणाबुद्दल मृत्यूंची संख्या.	११४
७.४	जिल्ह्यातील माता बाल संरक्षण कार्य क्रमांतर्गत लक्ष्येवरील विषयक आकडेवारी.	११५ ते ११६
७.५	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या.	११७
: ८ : शिक्षण		
८.१	जिल्ह्यातील १९८१च्या जनगणनेनुसार तालुका निहाय साक्षरतेची आकडेवारी.	११८
८.२	जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या.	११९
८.३	जिल्ह्यातील पूर्व प्राथमिक, माध्यमिक, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची १२० ते १२१ स्थाननिहाय संख्या व मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी.	१२० ते १२१
८.४	जिल्ह्यातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था.	१२२
८.५	जिल्ह्यातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत.	१२३

८.६	जिल्ह्यांतील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च.	१२४
८.७	जिल्ह्यांतील व्यवसाय मार्गदर्शक (निष्ठ विद्यालये) व तांत्रिक शाळा (८वी ते १२वी).	१२५
८.८	जिल्ह्यांतील तालुका निहाय प्रौढशिक्षण केंद्रे.	१२६
८.९	जिल्ह्यांतील शिक्षाकारिता प्रशिक्षण संस्था.	१२७
: ९ : कृषि-पत्रिका व वाहतूक		
९.१	जिल्ह्यांतील रेल्वे मार्गाची लांबी.	१२८
९.२	जिल्ह्यांतील प्रकार व पृष्ठभागांनुसार रस्त्यांची लांबी.	१२९
९.३	जिल्ह्यांतील वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या.	१३०
९.४	जिल्ह्यांतील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन गुडळाची वाहतूक विषयक आकडेवारी.	१३१
९.५	जिल्ह्यांतील महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना.	१३२ ते १३३
९.६	जिल्ह्यांतील पोस्ट, तारपत्रे, दुरध्वनी सेवा व इतर दूरसंचयी आकडेवारी.	१३४
: १० : स्थानिक संस्था		
१०.१	जिल्ह्यांतील स्थानिक स्थाचे उत्पन्न व खर्च	१३५
१०.२	जिल्ह्यांतील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	१३६ ते १३७
१०.३	जिल्ह्यांतील जिल्हा परिषदाचे बाबत उत्पन्न व खर्च	१३८ ते १४०
१०.४	जिल्ह्यांतील महानगर पालिका व नगरपालिकाचे उत्पन्न व खर्च	१४१ ते १४२
१०.५	जिल्ह्यांतील महानगर पालिका/नगर पालिका क्षेत्रातील इमारतीच्या वापरानुसार संख्या व त्यापुढी निवासोत्तर उपयोग असना-या इमारती, अगर त्यांच्या भागांमध्ये कालना-या उद्योग/व्यवसाया संबंधी माहिती.	१४३ ते १४४
: ११ : नियोजन		
११.१	जिल्ह्यांतील विविध विकास योजनांची निधी व निधीतर्गत खर्च	१४५ ते १४६
११.२	जिल्ह्यांतील योजनाखालील महत्वाची धातूक साधने.	१४७ ते १५०
११.३	जिल्ह्यांतील रोजगार हमी योजने जाणवची आकडेवारी.	१५१
११.४	जिल्ह्यांतील रोजगार हमी योजनेखालील धोत्रलेली कामे व त्यावरील रोजगार आणि खर्च.	१५२
११.५	जिल्ह्यांतील पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना.	१५३
११.६	जिल्ह्यांतील संकरीत व अधिपत्त्या देणा-या पिकांच्या जाती व त्या खालील क्षेत्र.	१५४
११.७	जिल्ह्यांतील रासायनिक खाताचे वापर.	१५५
११.८	जिल्ह्यांतील साखर कारखाने जाणवची आकडेवारी.	१५६

१	२	३
११.९	जिल्ह्यांतील दुग्ध संस्थांची माहिती	१५७
११.१०	जिल्ह्यांतील आवर्षाण प्रवण कार्यक्रमांची आकडेवारी.	१५८
११.११	जिल्ह्यांतील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतूद आणि खर्च.	१५९
११.१२	जिल्ह्यांतील वित्त कलमी कार्यक्रमा विषयक आकडेवारी.	१६० ते १६१
११.१३	जिल्ह्यांतील विशेष घटक योजना विषयक आकडेवारी.	१६२
<u>: १२ : किंमती व निर्देशांक :</u>		
१२.१	जिल्ह्यांतील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	१६३
१२.२	जिल्हा मुख्यालयाचे महत्त्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी फिरकीक किंमती.	१६४ ते १६६
१२.३	जिल्ह्यांतील केंद्रातील कामगाराचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक.	१६७
<u>: १३ : न्याय व प्रशासन :</u>		
१३.१	जिल्ह्यांतील पोलीस दलाची एकूण संख्या.	१६८
१३.२	जिल्ह्यांतील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी.	१६९
१३.३	जिल्हा मध्यवर्ती तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांच्या संख्यांची माहिती	१७०
१३.४	जिल्हा मध्यवर्ती कारागृहात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयो गटानुसार व शैक्षणिक पात्रांनुसार वर्गीकरण.	१७१
१३.५	जिल्ह्यांतील दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे.	१७२
<u>: १४ : बँकींग व विमा :</u>		
१४.१	जिल्ह्यांतील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँका व त्यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे विषयक माहिती.	१७३
१४.२	जिल्ह्यांतील संयुक्त भांडवली संस्था.	१७४
१४.३	जिल्ह्यांतील उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व रक्कम.	१७५
<u>: १५ : संकीर्ण :</u>		
१५.१	जिल्ह्यांतील चित्रपट गृहाचे विषयी आकडेवारी.	१७६
१५.२	जिल्ह्यांतील गोळा केलेली अल्पबचतीची रक्कम.	१७७
१५.३	जिल्ह्यांतील तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल.	१७८
१५.४	जिल्ह्यांतील छापखाने, वृत्तपत्रे, साप्ताहिके व मासिके या विषयीची माहिती.	१७९
१५.५	जिल्ह्यांतील स्वस्त धान्य दुकानांत पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखार.	१८०
१५.६	जिल्ह्यांतील मागणी व वसुली केलेले धान्य.	१८१
१५.७	जिल्ह्यांतील लोकसभा १९८९ व विधान सभा १९९० निवडणूका बाबतची आकडेवारी.	१८२
१५.८	जिल्ह्यांतील तालुका निहाय अधिकारी व प्रवाशी याचेसाठी बांधलेल्या बंगल्यांची यादी.	१८३ ते १८४
१५.९	जिल्ह्यांतील रेल्वे स्थानकांची तालुका निहाय यादी.	१८५
१६.१०	जिल्ह्यांतील निवडक बाबीचे निर्देशांक	१८६ ते १९१

नाधुगे/- / पूर्ण विराम /

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९०-९१

दृष्टीक्षोपात जिल्हा औरंगाबाद

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा औरंगाबाद	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
एक)	प्राकृतिक रचना			
अ)	भौगोलिक स्थान			
	१) उत्तर आक्षांश	अंश १९ ^० ते २० ^०	१६.४ ^० ते २२.० ^०	
	२) पूर्व रेखांश	७४ ^० ते ७६ ^०	७२.६ ^० ते ७८.० ^०	
ब)	हवामान (१९९०)			
	१) किमान तपमान	डिग्री सेल्सियस १०.५	१९८९	०.७
	२) कमाल तपमान	३८.५	४८.६	
	३) पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी. १०८२	३.५	
क)	प्रशासकीय विभाग (१९९१)			
	१) तालुके	संख्या ८	३०३	
	२) पंचायत समित्या	८८	२९८	
	३) टंचाईग्रस्त तालुके	३	३८	
	४) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	८	२९८	
	५) शहरे	८	३०५	
	६) गावे एकूण		४१,८३३	
	१) निर्जन	७३	२,४७९	
	२) वस्ती असलेली	१२५०	३९,३५४	
	७) क्षेत्रफळ	चौ. कि.मी. १०,१०६	३,०७,७११	
दोन)	प्रशासकीय संस्था (३१.३.१९९१)			
	१) पंचायत समित्या	संख्या ८८	२९८	
	२) महानगर पालिका	१	११	
	३) नगर परिषदा	६	२२८	
	४) कटक मंडळे	१	७	
	५) ग्राम पंचायती (गटग्राम पंचायती वगळून)	५१५	२५,८५२	
	६) पोलीस स्थानके (३१.१२.१९९०)	२७	८१८	
	७) पोलीस आजूट पोष्ट	१४	१४२६	
तीन)	लोकसंख्या (१९९१)			
	१) ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात १,४८५	४८,२५२	
	२) नागरी लोकसंख्या	७२४	३०,४९६	
	३) एकूण लोकसंख्या	२,२०९	७८,७४८	
	४) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	९४ (१९८१)	४,४६० (१९८१)	
	५) अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	५.९३	७.१४	
	६) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात ५८	५,७७२	
	७) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्येची टक्केवारी	३.६६	९.१९	
	८) पुरुष	आकडे हजारात ११४८	(१९९१) ४०,६८६	
	९) स्त्रिया	१०६१	३८,०६२	
	१०) स्त्री पुरुष प्रमाण	९२४	९३५	
		१००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण		

१	२	३	४	५
११)	घानता दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील लोकख्या	२१९		२५६
१२)	साक्षरतेचे प्रमाण			(१९८१)
	१) एकूण	टक्केवारी ४६.३३		४७.१८
	२) पुरुष	" ५९.५५		५८.७९
	३) स्त्रिया	" ३२.०३		३४.७९
	४) राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक (१९८१)	संख्या २१		-
चार)	कृषि (अस्थाई)		(१९८८-८९)	(१९८९-९०)
१)	भौगोलिक क्षेत्र	" ००० हेक्टर	१०, १३	३०, ७५८
२)	जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	उपलब्ध संख्या (५-८४)		५, ४०४ (१८.५९)
३)	शोतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बीगर शोती वापराखालील जमीन/हजार हेक्टर	६३		१, ०८९
	ब) पडीक आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन-	१६		१, ७३१
	क) एकूण (अ व ब)	७९		२, ८१०
४)	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	१) कायम गुरवरण आणि इतर	४१		१, ५२९
	२) झाडे झुडपा खालील जमीन	८		१८०
	३) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	१५		१, ०२८
५)	पडीत जमीने-			
	१) चालू पड	हजार हेक्टर ४५		८८३
	२) इतर पड	८		१, ००१
६)	पिकाखालील क्षेत्र			
	१) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर ७३७		१७, ९२३
	२) दुसोटा क्षेत्र	" ४७		२, ३२९
	३) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	" ७८४		२०, २५२
७)	ओलीत क्षेत्र			(१९९०-९१)
	१) निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर ११५		२, ४६५
	२) एकूण ओलीत क्षेत्र	" १२४		३, १९१
८)	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्ये)	६१०		१४, ३९९
९)	वहित धारण जमीन (८५-८६) अंतिम			
	१) दोन हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या "००"	१४३३	४५, ४२५
	२) २ ते १० हेक्टर	"	१३९३	३२, ९७२
	३) १० हेक्टर पेक्षा जास्त	"	६६	२, ४२२
१०)	जमीन महसूल वसूली (१९९०-९१)	लाखा रुपये	१३	६, १६४
	११) जिल्हा परिषदांचा उपकर (१९८९-९०)	हजार रुपये	उ. ना	१, ५२, ५००
	१२) पंचायत समित्यांचा उपकर (१९८९-९०)	"	उ. ना	६२, ९५७
बांध)	पशुसंवर्धन (पशुगणना १९८७ अस्थाई)			
	१) एकूण पशुधन	संख्या	उजारात ११२०	३४, २५५
	२) गाई व बैल	"	५३०	१६, ९०४
	३) म्हशी व रेडे	"	७६	४, ७५६
	४) मेंढ्या	"	९३	२, ८७३
	५) घोड्या	"	३५६	९, १९१
	६) कोंबड्या व बदके	"	३१७	२४, ८४०

तीन

१	२	३	४	५
सहाय्य) सहाय्य (१९९०-९१)				
१)	सहाय्यी संस्था	संख्या	२८४५	१,०४,६२०
२)	प्राथमिक/सहाय्यी पत्र संस्था /कृषि	"	६८८	१९,५६५
३)	प्राथमिक कृषी सहाय्यी पत्र संस्थांची सभासद संख्या	"	हजारात २४६	८,११६
४)	सहाय्यी दुग्ध संस्था	संख्या	४३४	१४,०६९
५)	प्राथमिक कृषी पत्र संस्थांनी दिलेले रकम जोडीत	रु.	३६	७७५
सात) जलसिंचन पूर्ण झालेले पाठबंधारे प्रकल्प व त्या खालील लाभ क्षेत्र			(३०.६.९१)	(३०.६.९०)
१)	मोठे प्रकल्प	संख्या	१	२१
	लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	४२	उ.ना.
२)	मध्यम प्रकल्प	संख्या	९	१७१
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	३१	उ.ना.
३)	लघु प्रकल्प (पूढ भाग)	संख्या	१३०	१,५४५
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	४१	उ.ना.
४)	सिंचन विहिरी खालील भिन्नभेद क्षेत्र	"	८९	१,२९५
आठ) उद्योग (डिसेंबर १९९०)				
१)	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	५३७	२७,४६५
२)	नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या (उत्पादन चालू असलेले)	"	४८८	२३,४१०
३)	साखार कारखाने (चालू असलेले)	"	६	१४०
४)	साखार कारखान्यांतील साखारेचे उत्पादन ह. टन		१७४	४,१२४
५)	सर्व सुत शिरण्यांची संख्या	संख्या	२१	१२२
नऊ) विज (३१.३.१९९१)				
१)	विज पुरवठा केलेली गाहरे व खोडी	संख्या	१३३०	३९,६६१
२)	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	"	१३२२ x	३९,४१३
३)	विज पुरवठा केलेले पंप सर्व (१९९०-९१)	संख्या	हजारात ९२	१,६१५
४)	गोबर गॅस सर्यत्रो (३१.३.१९९१)	संख्या	७५१९	३४,८३६
दहा) सार्वजनिक आरोग्य (१९९०)				
१)	रुग्णालये	संख्या	१०	७६८
२)	दवाखाने	"	१९	१,८९६
३)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"	४३	१,६७२
४)	प्राथमिक आरोग्य पथके	"	-	८१
५)	एकात्मिक बाल विकास योजना गट	"	३	१३१
६)	अंगणावाडीत उपस्थापित सहाय्यारी मुले	"	२१३६५	३३६७९१
अकरा) शिक्षण			(१९८८-८९)	(१९९०-९१)
१)	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	१५०२	५७,६१२
२)	एकूण शिक्षकी शाळा	"	१५१	१३,१८७
३)	प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थी	संख्या	हजारात २७९	१०,४२७
४)	प्राथमिक शाळांतील शिक्षक	"	६	२६७
५)	प्राथमिक शिक्षकां मागे प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थी	संख्या	४४	३९

चार

१	२	३	४	५
बारा)	<u>दुय्यम शिक्षण</u>			
	१) दुय्यम शाळा	संख्या	२१७	१०,०२६
	२) शाळेतील स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारत	१११	५,७४३
	३) शाळेतील शिक्षक	-	३	१७७
	४) प्रत्येक शिक्षका मागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३३	३२
बेरा)	<u>उच्च शिक्षण</u>			
	१) संस्था	संख्या	२०	१,१३२
	२) स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारत	२९	१,०७१
चौदा)	अ) <u>प्रौढ शिक्षण</u>			
	१) प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	१०००	२८,३४९
	२) प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारत	२४	८४३
	ब) <u>तांत्रिक शिक्षण</u>			
	१) <u>औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था</u>			
	१) शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	३	उ. ना.
	२) इतर (खाजगी)	-	५	उ. ना.
	२) शासकीय व शासन सहाय्यित	-	११८६	उ. ना.
	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा.			
	३) <u>तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण संस्था</u>			
	१) शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	५०	उ. ना.
	२) इतर (खाजगी)	-	-	उ. ना.
	४) शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता.	संख्या हजारत	६२२	उ. ना.
	५) अभियंत्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
पंधरा)	<u>परिवहन आणि दळण वळण (३१.३.१९९१) अस्थाई</u>			
	१) स्कूण रेल्वे मार्ग लांबी	कि. मी.	१०२	५,४३४
	२) रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	१२२८	उ. ना.
	३) स्कूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)	कि. मी.	४५४०	१,७२,९६५
	४) राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	-	-	२,९५९
	५) राज्य महामार्गांची लांबी	-	९९२	३०,९७५
	६) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	-	१२०४	३८,९३६
	७) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	-	१०६८	३८,५७३
	८) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	-	१२७६	६१,५२२
सोळा)	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा</u>			
	कठीण गावांची संख्या (१.४.१९९०)	संख्या	२४०	३,७५६
	१) खोड्यांना केलेला पुरवठा (१९९०-९१)	-	२४०	-
	अ) नळाचा पाणीपुरवठा	-	५१	१२१९
	ब) कूप नलिका	-	१७५	-
	क) साध्या विहिरी/विंथान विहिरी	-	३	६२३

पांच

१	२	३	४	५
	२) हॅरिस किंवा बेल गाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	११	५, ६२०
	३) योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	-	निरंक	निरंक
तरतू)	<u>धारबांधणी (१९९०-९१)</u>			
	भूविहित कामगारासाठी बांधलेल्या झोपड्या-	१००		१७००
ऊजरा)	<u>शासितिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	१) दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे (१९८१)	संख्या	०.७२	३४
	२) १९९०-९१ मधील लाभार्थी	संख्या	४५०३	उ.ना.
एकीकृत)	<u>रोजगार निर्मिती (१९९०-९१)</u>			
	अ) रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस	ओटीत ०.२४	८.९४
	ब) जवाहर रोजगार कार्यक्रम	-	०.२२	८.५०
वीस)	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना (३१.३.१९९१)</u>			
	आदिवासी करिता आश्रम शाळा	संख्या/विद्यार्थी	४/११०६	६०२/उ.ना.
खडीस)	<u>भागातवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना (९०-९१)</u>			
	अ) भागात वर्गीयांसाठी वस्तीगृहे	संख्या	४६	२, २५७
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विवाधर्मी	संख्या	३०७३	१००२६०
घाडीस)	<u>जिल्हा नियोजन (१९९०-९१)</u>			
	१) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये	ओटीत ०.१३	२, ५२१
	२) अनुषंग भासन काढण्यासाठी तरतूद	-	०.१३	निरंक
तेजीस)	<u>नागरी पुरवठा (३१.३.१९९१)</u>			
	१) रास्त भावार्थी दुकाने	संख्या	१३०४	३५, ४३७
	२) पुरविलेला स्कूपा साठा	*०००* टनात	३७	उ.ना.
	३) शासकीय गुदामे	संख्या	३०	१२०१
	४) साठविण्याची क्षमता	*०००* टनात	१८	७, ४०

टीप : उ.ना = उपलब्ध नाही.

२) x = तिल्लोड ग्रामीण भागाचा नागरी भागात सर्वातर झाल्यामुळे संख्या कमी झाली आहे.

नकाशुगे/-